

**TIBB M KROB YOLOJ ANAB L M DALI
KL N K ÖRNEKLER N KÜLTÜRLER NDE
KULLANILAN BES YERLER VE ÖNER LER
ÇALI MA TAL MATI**

DOKÜMAN NO	ML.TL.29
YAYIN TAR H	25.03.2016
REV ZYON NO	00
REV ZYON TAR.	-
SAYFA	1 / 2

1. **AMAÇ** : Bu talimatın amacı, Tıbbi Mikrobiyoloji Laboratuvarında Klinik örneklerin kültüründe kullanılan besiyerleri ve öneriler için bir sistem olu turmaktır.

2. **KAPSAM**: Bu talimat Bakteriyoloji laboratuvarını kapsar.

3. **KISALTMALAR** :

4. **TANIMLAR**:

5. **SORUMLULAR**:

- Tıbbi Mikrobiyoloji ABD Ba kanı
- Tıbbi Mikrobiyoloji Lâboratuvarı Teknisyenleri

6. **FAAL YET AKI I**:

6.1.

Örnek ve mikroorganizma	Gram boyama	Ön i lem	Besiyeri ^a	Yorum
Steril vücut sıvıları - Kan - BOS - Perikard - Plevra - Periton - Periton diyaliz sıvısı - Assit - Sinoviyal - Kemik ili i	X X X X X X X X	X ^b X ^b X ^b X ^b X ^b X ^b X ^b X ^c	BACTEC® Kan kültür vasatı K Ç (Th) K Ç (An) K Ç (An) K Ç (An) K Ç (An) K Ç (An) K Ç (Th) K Ç (An)	Kan inoküle edildikten sonra BACTEC kan kültür i eleri hemen laboratuvara ula tırlamayacaksa oda sıcaklı ında tutulmak ko uluyla (etüve alınmamalıdır!) en fazla 30 saat kadar bekletilebilirler. Volüm yeterliyse steril vücut sıvıları kan kültür i elerine de ekilebilir.
Yabancı cisim - Kateter - Rahim içi araç			K (Th) K TM (An)	
Gastrointestinal sistem - Mide - Gaita - Rektal sürüntü	X	X ^c	Hp K Mac XLD Ca GN broth K Mac XLD Ca GN broth	
Genital sistem - Vajina sürüntüsü - Serviks - Üretra - Prostat sıvısı/semen - Di er	X X X X X		K K TM TM K Mac TM K Ç Mac TM (An)	Di er: Amniyon sıvısı, endometriyum ve fallop tüpleri aspirat ve sürüntüleri, kuldosentez sıvısı, gebelik ürünleri, prostat apse materyali, çe itli apse aspiratları.
drar			K Mac	Suprapubik idrar : An ekle
Üst solunum yolu - Oral kavite - Burun/Nazofarenks - Bo az	X		SDA K Ç K	MESA taraması : MS ekle Epiglottit : Ç ekle
Alt solunum yolu - Balgam - Trakeal aspirat - Bronkoalveolar lavaj	X X X	X ^d	K Ç Mac K Ç Mac K Ç Mac	Transtrakeal aspirat, korunmu fırça ve akci er biyopsi örnekleri : An ekle
Kulak - Dı kulak yolu sürüntüsü - Orta kulak sıvısı	X		K Mac K Ç (An) (Th)	
Göz	X		K Ç	ntraoküler sıvı : An ekle

**TIBB M KROB YOLOJ ANAB L M DALI
KL N K ÖRNEKLER N KÜLTÜRLER NDE
KULLANILAN BES YERLER VE ÖNER LER
ÇALI MA TAL MATI**

DOKÜMAN NO	ML.TL.29
YAYIN TAR H	25.03.2016
REV ZYON NO	00
REV ZYON TAR.	-
SAYFA	2 / 2

Örnek ve mikroorganizma	Gram boyama	Ön i lem	Besiyeri ^a	Yorum
Doku /Biyopsi	X	X ^c	K Ç Mac (Th) (An)	
Yara – Apse				Yüzeyel sürüntü örnekleri anaerop kültür için uygun de ildir.
- Sürüntü	X	X	K Ç Mac (An)	
- Aspirat	X	X	K Ç Mac (An) (Th)	
- <i>Bordetella pertussis</i>			Bordet-Gengou veya Regan –Lowe	
- <i>Brucella spp.</i>			K Ç	
- <i>Corynebacterium diphtheriae</i>			Loeffler serumu veya sistin – tellürit	
- <i>Clostridium difficile</i>			CCFA	
- <i>E. Coli 0157 : H7</i>			Sorbitol – Mac	
- <i>Francisella tularensis</i>			K veya BCYE	
- Grup B Streptokok			K, Todd-Hewitt veya LIM broth	
- <i>Haemophilus ducreyi</i>			K + vankomisin	
- <i>Legionella spp.</i>			BCYE	
- <i>Neisseria gonorrhoeae</i>			TM Ç	
- <i>Vibrio spp.</i>			TCBS, Alkali peptonlu su	
- <i>Yersinia spp.</i>			CIN	

^aMantar kültürü istendi inde Sabouraud dextrose agara da (SDA) ekim yapılmalıdır; ^bSantrifüj edilmelidir; ^cHomojenizasyon yapılmalıdır; ^dMukolitik bir ajanla (dithiothreitol) likefaksiyon/homojenizasyon yapılmalıdır; **K**, %5 koyun kanlı agar; **Ç**,çukulatamsı agar; **Th**, thiglycolate broth (zenginle tirici buyyon veya An'a yedekleme olarak); **An**, anaerop besiyeri (örnek anaerop ko ulla rına uygun alınıp gönderilmi ise); **Mac**, MacConkey agar veya e de eri (EMB agar); **Hp**, Helicobacter pylori kültürü (%5 koyun kanlı Brucella agar); **XLD**, xlose-Iysine deoxycholate agar; **Ca**, Campylobacter agar; **TM**, Thayer-Martin besiyeri; **MS**, mannitol-salt agar; **CCFA**, cycloserine-cefoxitin-fluctose agar; **BCYE**, buffered charcoal yeast extract agar; **TCBS**, thiosulfate citrate bile salt sucrose agar; **CIN**, cefsuloin-irgasan-novobiocin agar. Parantez içersinde gösterilen besiyerleri, gerekti inde veya özel istek oldu unda (anaerop kültür) ekim yapılabilece ini belirtmektedir.

7. LG L DÖKÜMANLAR: --

HAZIRLAYAN TIBB M KROB YOLOJ ANAB L M DALI Ö RET M ÜYES	KONTROL EDEN KAL TE YÖNET M D REKTÖRÜ	ONAYLAYAN BA HEK M
---	--	-----------------------

**TIBB MİKROBİYOLOJİ ANABİLİM DALI
KLİNİK ÖRNEKLERİN KÜLTÜRLERİNDE
KULLANILAN BES YERLER VE ÖNERİLER
ÇALIŞMA TALİMATI**

DOKÜMAN NO	ML.TL.29
YAYIN TARİHİ	25.03.2016
REVİZYON NO	00
REVİZYON TAR.	-
SAYFA	3 / 2